

Razem Bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2016-2017

<http://razembezpieczniej.mswia.gov.pl/rb/o-programie-1/4081,Program-ograniczania-przestepczosci-i-aspolecznych-zachowan-Razem-bezpieczniej.html>
2018-05-24, 00:19

Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań „Razem bezpieczniejsze”

O rządowym „Programie ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniejsze im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017”

Kiedy Władysław Stasiak konstruował „Razem bezpieczniejsze”, mało kto był przekonany, że rządowy program, koordynowany centralnie przez ministerstwo jest w stanie poruszyć, pobudzić i uaktywnić społeczności lokalne, zintegrować różne podmioty, instytucje, a także samych mieszkańców małych miejscowości, dla rozpowszechniania bezpiecznych postaw i zachowań wśród mieszkańców.

Z perspektywy 10 lat funkcjonowania Programu można stwierdzić, że dzięki realizacji projektów, dofinansowanych w ramach ogłaszanych co roku konkursów (naborów), udało się zainicjować współpracę lokalnych podmiotów, które przygotowując wspólne przedsięwzięcia wypracowały rozwiązania systemowe, mające na celu poprawę różnych aspektów bezpieczeństwa na swoim terenie.

Program „Razem bezpieczniejsze” z założenia i w praktyce jest kierowany do społeczności lokalnych, które wiedzą najlepiej z jakimi zagrożeniami mają do czynienia na swoim terenie. To społeczności lokalne zdają sobie sprawę jaka tematyka profilaktyczno - edukacyjna z zakresu bezpieczeństwa i porządku publicznego jest najbardziej potrzebna i właściwa.

Już sama koncepcja Programu zmusza instytucje i podmioty działające na terenie gminy, miasta, powiatu, województwa do gromadzenia informacji, sporządzania analizy zagrożeń, identyfikacji problemów oraz powoduje konieczność integracji sił, kompetencji, wiedzy, doświadczeń, kreatywności, w celu przygotowania

i realizacji projektu, który będzie obejmował jak najszerszą społeczność i będzie zawierał jak największą liczbę działań profilaktyczno-prewencyjnych.

Głównym zadaniem Programu jest zapewnienie bezpieczeństwa w miejscach publicznych, szczególnie poprzez tworzenie lokalnych systemów bezpieczeństwa. Dotyczą one działań na rzecz bezpiecznej przestrzeni, bezpiecznej infrastruktury oraz przeciwdziałania patologiom społecznym i przestępczości pospolitej, do których należą działania profilaktyczno-prewencyjne, informacyjne, edukacyjne.

Pełna nazwa aktualnej edycji programu to „Program ograniczania przestępczości i aspołecznych zachowań Razem bezpieczniej im. Władysława Stasiaka na lata 2016 i 2017”. Program ma wpływ na poprawę bezpieczeństwa i porządku publicznego, a także przyczynia się do wzrostu poziomu wiedzy. Z perspektywy lat wydaje się cenną wartością fakt, że Program aktywizuje społeczności lokalne, które czują się coraz bardziej odpowiedzialne za poprawę bezpieczeństwa i zapobieganie przestępczości i aspołecznych zachowań w swojej miejscowości. Dzięki funkcjonowaniu Programu, samorządy mają realne możliwości wpływu na to co dzieje się na ich terenie i wraz z instytucjami a także, a może przede wszystkim, ze wszystkimi mieszkańcami, mogą najskuteczniej zadbać o swoje bezpieczeństwo.

Cel główny zapisany w Programie to wspieranie działań na rzecz bezpieczeństwa społeczności lokalnych. Jest on realizowany przez trzy cele szczegółowe, związane z bezpieczeństwem w miejscach publicznych ze szczególnym uwzględnieniem tworzenia lokalnych systemów bezpieczeństwa, przeciwdziałaniem zjawiskom patologii oraz ochroną dzieci i młodzieży oraz edukacją dla bezpieczeństwa.

Cele skonstruowane na dużym poziomie ogólności pozwalają na swobodę wyboru konkretnych tematów przez podmioty zgłaszające się do Programu. W ramach Programu wspierane są przede wszystkim kompleksowe (systemowe) przedsięwzięcia na rzecz bezpieczeństwa w przestrzeni publicznej poprawiające infrastrukturę bezpieczeństwa, szczególnie poprzez lokalne systemy bezpieczeństwa, a także inicjatywy dotyczące przeciwdziałania patologiom społecznym, w tym przemocy, narkomanii oraz ograniczania dostępu do substancji psychoaktywnych, tzw. dopalaczy.

Działania prowadzone są na terenie całego kraju. Realizacja projektów poprzedzona jest diagnozą, oceną możliwości ich wdrożenia przez wnioskodawców oraz określeniem zakresu zadań wpisujących się w obszary Programu. Projekty złożone w ramach naboru wniosków, weryfikowane są przez właściwe instytucje odpowiedzialne za ocenę i wybór projektów. Projekty wybierane przez komisje eksperckie na dwóch poziomach wojewódzkim i ostatecznie centralnym, rekomendowane przez Zespół koordynujący Program oraz zatwierdzone przez ministra spraw wewnętrznych i administracji, są najlepszymi, najbardziej innowacyjnymi i efektywnymi przedsięwzięciami profilaktycznymi, które realizowane na poziomie lokalnym, wpływają na wzrost świadomości zagrożeń oraz propagują wzorce bezpiecznych zachowań w całej Polsce.

Poza projektami lokalnymi Rządowy program wspiera również inicjatywy ogólnopolskie organizowane przez różne podmioty. Warto wspomnieć o Mistrzostwach Świata Dzieci z Domów Dziecka w Piłce Nożnej organizowanych od 2012 roku przez Stowarzyszenie Nadzieja na Mundial albo o Konkursie pn. „Sztuka wyboru” na filmy o tematyce profilaktycznej, organizowanym przez Komendę Wojewódzką Policji w Bydgoszczy podczas Międzynarodowego Festiwalu Sztuki Filmowej Camerimage. Ogólnopolskie Turnieje Bezpieczeństwa Ruchu Drogowego organizowane przez PZMot. wraz z MSWiA, MEN, MliB i KGP również wpisane są do Programu. Tematyka tych inicjatyw jest różnorodna, ale wpisuje się w cele Programu i je uzupełnia na obszarze całego kraju. Takie inicjatywy włączane są do Banku Dobrych Praktyk Programu i promowane na stronie internetowej „Razem bezpieczniej”.

W roku 2017 w programie „Razem bezpieczniej” znalazła się nowa ogólnopolska akcja zainicjowana przez KGP pod patronatem Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji „Kręci mnie bezpieczeństwo...nad wodą”, oraz „Kręci mnie bezpieczeństwo...przez cały rok szkolny”. Są to akcje należące do ogólnopolskiej kampanii Ministra Spraw Wewnętrznych i Administracji pn. „Kręci mnie bezpieczeństwo”

i realizującej akcje z różnych zakresów bezpieczeństwa przez cały rok kalendarzowy.

Przez 10 lat działania Programu, który w początkowym okresie był pionierskim na ówczesne czasy rządowym programem profilaktycznym, w innych resortach powstały programy odpowiadające kompetencjom poszczególnych ministerstw. Niektóre obszary z programu funkcjonującego w latach 2007-2015, zostały przejęte przez właściwe resorty, a druga edycja Programu zawiera cele będące w całości w kompetencji ministra spraw wewnętrznych i administracji.

Na przestrzeni 10 lat obowiązywania pierwszej i drugiej edycji programu, z wnioskami o dofinansowanie projektów występowali zarówno samorządowcy, jak i organizacje pozarządowe oraz urzędy wojewódzkie.

W działania zaplanowane w projektach zaangażowane było najczęściej większość podmiotów, instytucji i środowisk funkcjonujących w danej społeczności. Program zintegrował wiele lokalnych instytucji, które przygotowywały i wdrażały projekty w oparciu o coraz nowocześniejsze narzędzia dotarcia do różnych grup społecznych z informacją, edukacją, profilaktyką niebezpiecznych zachowań zagrażających zarówno w domu, w rodzinie, w szkole, w relacjach rówieśniczych, jak i w przestrzeni publicznej - na ulicy, na drodze,

w przestrzeniach publicznych. Najczęściej poruszane tematy projektów dotyczą bezpieczeństwa publicznego, edukacji w ruchu drogowym, zarówno pieszych, jak i kierowców, podstawowych zasad pierwszej pomocy, ochrony dzieci i młodzieży przed wszelkimi formami patologii społecznych, środków psychoaktywnych, dopalaczy, cyberzagrożeń, hejtu w sieci, edukacji skierowanej do seniorów. Program ma również za zadanie poprawiać wizerunek i zwiększać zaufanie społeczeństwa do służb, szczególnie do Policji. Służby zaangażowane są w działania profilaktyczne w ramach Programu, jako eksperci, współorganizatorzy przedsięwzięć, a także jako odbiorcy części działań. W celu efektywniejszego dotarcia Policji do społeczności lokalnych, jako jeden

z celów szczegółowych w drugiej edycji Programu wyodrębniony został cel z zakresu działań dzielnicowego

w środowisku lokalnym, na który można było przysyłać projekty. Równolegle została przeprowadzona kampania społeczna „Dzielnicowy bliżej nas” i uruchomiono aplikację „Moja komenda”, dzięki której każdy może skontaktować się ze swoim dzielnicowym.

Program przez lata zdobywa doświadczenie, zmienia się i ewaluje. Ostatnie lata poza przebudową obszarów oddziaływań Programu, przyniosły również wyodrębnienie priorytetowych celów szczegółowych. Pozwalają one na precyzyjne określenie konkretnych tematów, które minister spraw wewnętrznych i administracji wraz z Międzyresortowym Zespołem ds. Programu, uważają za najważniejsze (wiodące) w danym roku.

Na przykład w tym roku Pan Mariusz Błaszczak, Minister SWiA, koordynator programu, w myśl rekomendacji Zespołu ds. Programu, przyjął jako priorytet projekty dotyczące modernizacji i przebudowy przejść dla pieszych w miejscach szczególnie uczęszczanych na danym terenie.

Stąd też zmiany w zawartości projektów, które przeobraziły do tej pory w większości miękkie działania profilaktyczno-edukacyjne, na twarde przedsięwzięcia inwestycyjno - modernizacyjne.

Wraz z trwaniem Programu, przez lata zmieniają się sposoby dotarcia do różnych grup społecznych, szczególnie do dzieci i młodzieży. Działania miękkie, które są nadal realizowane w projektach wychodzą

naprzeciw wyzwaniom nowoczesności i dotyczą niebezpieczeństw związanych z internetem, takich jak hejt, cyberprzestępczość, a także używaniem środków psychoaktywnych w tym dopalaczy oraz przemocy rówieśniczej, konfliktów grupowych w szkole, agresji psychicznej (słownej) i fizycznej. Większość projektów ma swoje strony internetowe, miejsce na fb i twiterze. Wiele projektów korzysta z postępu i nowych możliwości technicznych, tworzy spoty, filmy, teledyski, aplikacje i korzysta z różnych multimedialnych i interaktywnych narzędzi.

W tym roku, co jest warte przywołania, wyodrębniono również nową kategorię projektów „mikro”. Zgodnie

z postulatami stworzenia możliwości aplikowania o dofinansowanie z Programu dla małych miejscowości, przyjęto możliwość przekazania dofinansowania społecznościom do 10 000 mieszkańców, które ze względu na mały zasięg oddziaływania projektów miały wcześniej nikłe szanse na pozyskanie środków finansowych z Programu.

Rezultaty? W okresie od 2007 do 2015 roku samorządom i organizacjom pozarządowym przyznano dofinansowanie łącznie dla 397 projektów na kwotę blisko 27.000.000 zł, natomiast w 2016 roku dofinansowanie uzyskały 52 projekty na kwotę blisko 3.000.000 zł.

Systemy monitoringu, miasteczka ruchu drogowego, nowoczesny sprzęt do ratowania życia i zdrowia, unowocześnione i zmodernizowane przejścia dla pieszych – to efekty policzalne. Dla przykładu, w Gminie Jeziorany (woj. warmińsko-mazurskie) zakupiono nowy sprzęt do rozbudowy miejskiego monitoringu,

a w Gminie Miasto Mrągowo (woj. warmińsko-mazurskie) w ramach projektu doświetlono 6 przejść dla pieszych na odcinku ulicy Wojska Polskiego, która ze względów lokalizacyjnych jest szczególnie intensywnie użytkowana przez pieszych i kierowców.

A co z profilaktyką, edukacją? Szkolenia, warsztaty, filmy, spektakle, kampanie, akcje, rozmowy, debaty, lekcje, zajęcia, ćwiczenia, szeroka gama form dotarcia do poszczególnych osób i szerszych grup. W Gminie Strawczyn (woj. świętokrzyskie) zorganizowano kursy karate i samoobrony, punkt konsultacyjny (prawnik, specjalista terapii uzależnień), szkołę dla rodziców, wychowawców, warsztaty okolicznościowe oraz wykłady tematyczne w świetlicach wiejskich. Natomiast projekt Gminy Koluszki (woj. łódzkie) ukierunkowany był na wzbudzenie pasji sportowych, artystycznych i zawodowych oraz promocję konstruktywnego spędzania wolnego czasu wśród dzieci i młodzieży w celu skutecznego zapobiegania zjawiskom patologii społecznej.

Działania profilaktyczne, tak jak oddziaływania wychowawcze mają za zadanie tu i teraz przekazać wiedzę, umiejętności, doświadczenia, ostrzec, pokazać, wyczulić, uświadomić, a na koniec ukształtować, uformować.

Rezultaty dojrzymy w perspektywie długofalowej, w dojrzałych decyzjach, świadomych i odpowiedzialnych wyborach ludzi, w bezpiecznych zachowaniach, pokojowym rozwiązywaniu konfliktów, serdeczności i mądrości życiowej, trosce o innych, o wspólnotę, o sąsiada, o przechodnia o kolegę, o siebie.

Praca od podstaw, uszlachetniająca, zmieniająca pokolenia i kształtująca postawy społeczności przez lata.

Niezbędna jak powietrze i niezauważalna dopóki jej nie zabraknie.

Anna Rodek

Naczelnik

Wydziału Promocji Bezpieczeństwa Publicznego

Departamentu Komunikacji Społecznej MSWiA

Tomasz Deptuła

Zastępca Dyrektora

Departamentu Komunikacji Społecznej MSWiA

Artykuł pochodzi z [Kwartalnika Policyjnego](#) →

